



Jezero  
s vodotryskem

Paní Marie Dvořáková je majitelkou rozlehlé zahrady na okraji středočeské Kouřimi. Klášter i zádumčivý zpěv mnichů jsou sice dávnou minulostí, ale ta zvláštní, tak trochu tajemná atmosféra je tady cítit na každém kroku.

„Středomořská“  
vegetace skrývá  
očím návštěvníka  
nejen potok, ale  
i vodní plochu



# Kouzelná

# Klášteřka

i prostředků. Trvalo ale ještě několik let, než se Dvořákoví do Kouřimi přestěhovali.

## Zahrada – živitelka

Čekal je tu rozlehlý ovocný sad, který kdysi dědečkovi poskytoval obživu – na sto dvacet jabloní, hrušní a dalších stromů na pěti tisících metrech čtverečních. Nová majitelka se zvolna pustila do

Modré květy plaménku  
v létě doplňují žlutá  
květenství růže



**N**a zahradě paní Dvořákové kdysi stálo cisterciácké probošství – správní centrum zdejšího kraje. Jeho čas se naplnil v roce 1421, kdy kouřimští radní otevřeli městskou bránu husitům a ti na oplátku ušetřili všechny domy s výjimkou jediného: kláštera. Ten spolykaly plameny.

## Dědictví

Čas, vítr a lidé, kteří klášterní kameny zabudovali do svých zdí, dílo zkázy dokonali – stopy po výrazné sakrální stavbě zmizely. Asi o tři sta let později získal pozemek jeden z předků paní Marie. Od té doby se zdejší zahrada – později i s domem – předávala z generace na generaci.

Když kouřimskou zahradu v roce 1992 zdělila paní Marie, do té doby obyvatelka hlavního města, neváhala ani na okamžik. Byla si jistá, že se rodové zahrady ujme, i když to bude stát spoustu sil



Sluneční  
hodiny



# em k meditaci i odpočinku



zalilo slunce. Uživatková zahrada se zvolna proměňovala v obytnou.

„Bylo tu příjemně, ale chyběla voda. A já věděla, že ji tenhle prostor potřebuje,“ popisuje Marie Dvořáková svůj postup prací. A tak tu přibyla kád s pramenem. Za tichých letních večerů uklidňující šumění vody doléhá až do domu... Zdi pak olemoval pás trvalkových záhonů a nakonec přibyl biotop – jezírko na koupání, které ctí účelnost, další ze zásad paní majitelky. Středo-mořská skalka, která sousedí s vodní hladinou, totiž skrývá nezbytnou techniku, která se stará jak o vodu v potůčku, tak o čistou vodu v jezeře.

## Klid a pohoda

Ještě mnoho práce čeká na Marii Dvořákovou, než bude zahrada vypadat přesně podle jejích představ. Před pár lety obnovila středověkou baštu, která se zachovala v hradbách. Stále však zůstává nesplněný úkol – vybudovat studnu. „Nepochybuji o tom, že ve středověku musela být v klášteře i studna,“ uvažuje, „a protože zahrada spotřebuje spoustu vody, je nutné ji co nejdříve najít.“

Dne s již známe místo, kde je hluboko pod povrchem velmi silný zdroj vody. Podle

nálezce proutkaře přímo gejzír. Zůstává tedy nelehký úkol, nalézt takovou techniku, která by se této síle mohla úspěšně postavit.

Při úpravách zahrady se současná majitelka snaží zachovat původního ducha. Jak se jí to povedlo můžou posoudit všichni, kdo zahradu navštíví. Nejen při prohlídkách, které se konají při kouřimských dnech evropského dědictví, kdy brány této staré zahrady se otevírají i pro návštěvníky, ale i kdykoliv po dohodě přímo s majitelkou nebo prostřednictvím kouřimského Infocentra. ■



Venkovní sezenní v blízkosti domu

## Střípky z historie

Na této zahradě došlo v počátcích výstavby města Kouřimi (doloženého roku 1261) k vybudování cisterciáckého probošství s kostelem sv. Martina. Probošství zaniklo nejpozději v dubnu roku 1421, kdy se město Kouřim poddalo Pražanům.

Roku 1707 byly znamenány pokusy o obnovu cisterciáckého probošství sv. Martina, skončily však nezdarem. Vznikla ale zahrada, která je v pozemkových knihách od těch dob vedena jako Klášterka a která byla „odnepaměti v majetku rodiny Lisků...“

Roku 1914 obdržela Marie Lisková (babička současné majitelky) od památkového úřadu dopis, kterým se na tomto pozemku zakazuje jakékoli kopání a další výstavba. „Zahrada zvaná Klášterka jest chráněna památkovým úřadem, jest nedělitelná a nesmí se parcelovat.“

Od roku 1995 je tímto zápisem opatření i záznam v katastru nemovitostí, přičemž zahradě přilehlé stavby – součásti vnitřního opevnění města Kouřim – jsou nemovitou národní kulturní památkou.

„Revitalizovaná“ středověká bašta



Jezerní zátoka



## ▲ Jedno z mnoha zahradních odpočívadel

úprav, jejichž cíl lze shrnout pěti slovy: „ABY TU VŠEM BYLO HEZKY.“

Už první rok, když únor strávila prořezáváním a březem v horečkách, pochopila, že se bez cizí pomoci neobejde. Náhoda jí poslala do cesty několik studentů zemědělství, kteří se ujali části nutných prací. Čas od času tu pomáhají dodnes.

Část stromů zmizela, plochu pokryl trávník a místa, která dřív skrývaly košaté koruny,